

КИЇВСЬКИЙ ПАТРІАРХАТ В КОНТЕКСТІ РОЗМІРКОВУВАНЬ МОСКОВСЬКО-ПРАВОСЛАВНИХ

УПЦ Московського Патріархату через різні листки Почаївської Лаври намагається переконати читача в неблагодатності УПЦ Київського Патріархату ціною гріха перед Богом навіть тоді, коли віруючий (але розкольник) “постраждає за Христа і (не менш цікаво – А.Г.) прийме мученицьку смерть, то все одно після смерті піде в пекло, в гієну вогнену”. І лише тому, що “розкольники на рівні з еретиками перебувають поза межами Вселенської Церкви”. У зв’язку з цим виникає питання, що таке Вселенська Церква згідно із Святим Письмом і хто має право претендувати на якусь виняткову зверхність у її “душеспасительній місії”?

1. У будь-якому віровченні необхідно відрізнити богонатхненні догми (істини) і встановлені людьми канони (закони), що постають як осакральнені правила церковного життя віруючих. Одне і друге втілено в Церкві як містичному тілі Христа і, водночас, в нормах (на людський лад) організації самої Церкви. Перше - вічне і непорушне, друге - історичне й підвладне часу. А це тому, що церква в своєму конкретно-історичному вияві ніколи не могла і не може діяти за межами поступу суспільних епох. В іншому випадку вона не відповідала б запитам часу, які забезпечують її богонатхненну місію.

Водночас, як це засвідчила історія, земна сутність церкви, де задіяні люди конкретної історичної епохи, зовсім не випадково підвладна й земним “спокусам”, якими були, скажімо, знищення еретиків релігійні війни на догоду “силам грішного світу”. Тому дари Св. Духа разом з гріхом і покаєнням встелюють дорогу життя Господньою Благодаттю. І правда Всевишнього на боці тих, хто від імені Церкви просить історичного прощення, бо всі ми – миряни, клір, владики – грішні. Взірєць такого покаєння від імені церкви здійснив Папа Іван Павло II за інквізицію, за потурання колоніальному розбою, за переслідування діячів науки і культури та ін.

Принагідно запитаємо себе: чи не має за що каятись і просити Божого і людського прощення Російська Православна Церква, “благодать” якої викарбувана на омитих сльозами і кров’ю скрижальх історії Соловків, “Сибири неисходимой”, “роздольных степей Казахстана”, підкорення народів Поволжя, Кавказу і Середньої Азії, плондрування, за словами Кобзаря, нашої України. У зв’язку з цим звернемо увагу й осмислимо благодатність Церкви у її Вселенському вимірі і виставимо на суд читача “полум’яних” захисників “істинної віри” з додатком “богоносного народу”.

2. Як відомо, поєднавши в собі божественну і людську природу, Ісус Христос заснував Церкву як продовження своєї місійної (душпастирської) релігійно-моральної діяльності, яка покликана самовдосконалювати людину ціною “викупної жертви Спасителя”, щоб здобути “перемогу над смертю” і осягнути “вічне життя”. У Посланні до коринтян апостол Павло назвав її втіленням містичного тіла Христа, оскільки “ми всі одним Духом хрестилися в одне тіло, юдеї і греки, раби і вільні, всі напоєні одним духом”. Водночас апостол наголошує, що «тіло не є з одного члена, а з багатьох... І ви – тіло Христове, а окремо – члени» (1 Кор. 12 : 13-14, 27). Словами сучасного богослов’я це означає: „Подібно до того, як ми говоримо про членів живого організму, всі християни є членами містичного Христового Тіла, покликаними помагати один одному, як частини одного організму” (Бог і Людина. - Кн. 2. - Львів, 1995. - С. 65).

Апостол Павло дає тут слушне розуміння сутності Господнього творіння, а саме в єдності многоти будови світу й діянь людини, наділеної дарами Святого Духа. Ось чому “між дарами (існує – А.Г.) різниця, але Дух той самий”. Для чого, щоби кожен, отримавши дари Господні, виявляв “Духа на спільну користь. Одному дається через Духа слово мудрості; іншому, згідно з тим самим Духом, слово знання; іншому віра у тім самім Дусі; іншому дар зцілення у тім єдинім Дусі; іншому сила творити чуда; іншому дар

пророкування; іншому розпізнавання духів, іншому різні мови, іншому ж тлумачення мов”. Зосередимо увагу: “...Все це чинить один і той же Дух, що розподіляє кожному, як він хоче” (1 Кор. 12 : 4,7-11).

Це означає, що одноманітність світобудови і діянь людини суперечила б смислу Господнього Провидіння і вияву його у твореному світі. Адже “з величі та краси створінь... можна дійти до пізнання Творця їх” (Мудрість 13 : 5). Разом з тим це забезпечує людині здатність осмислити себе, як образ і подобу Богу, покликану служити іншим людям на Господній будові світу, розвивати свою свідомість і совість з метою досягнути досконалості, яку Всевишній чекає від неї. В цьому якраз і запорука вічного життя силою Господньої благодаті (Див.: Тівольє П. Споконвічні проблеми. - Львів, 1997. - С. 96-104).

Отже, зробимо наш **перший висновок**: кожна людина наділена даром Святого Духа залишається сама собою у світі єдності через різноманітність дарувань, доповнюючи інших в загальній симфонії усіх братів “во Хресті”, яку єднає Церква Христова.

3. Це стосується також природно-соціального стану людини в умовах суспільного життя. Своєю настановою апостолам : “Ідіть... і зробіть учнями всі народи: хрестячи їх в ім’я Отця і Сина і Святого Духа” (Мт. 28 : 19) Спаситель зрівняв іудея, грека, раба, невільника, вільних чоловіка і жінку, “бо всі ви одно (після хрещення – А.Г.) у Хресті Ісусі” (Гал. 3 : 28). Це означає, що всі християни причетні до благодаті, для всіх доступне спасіння вірою і духовне відродження, всі дістануть заслужену відплату.

Проте загальна рівність всіх перед Богом не означає стирання дарів Духа Святого, який різнить людей і народи силою талантів, виокремлює їх в етнічні громади, що не суперечить, нагадаємо ще раз, Господньому Провидінню, а саме - єдності світу і людини в світі у їх різноманітності. Навпаки, апостол Павло зосереджує увагу на самотності людини з ознаками її національної приналежності. З цього приводу він застерігає: “Хто про своїх, а найбільше - про рідних, не дбає, той відцурався від віри й гірший від невірного” (1 Тим. 5:8).

Неважко здогадатися, що святість рідні та народу за етнічно-національною ознакою - складові “сукупності досконалостей” тих, хто “зодягнувся в любов”. Пізнавши її “до роду і племені свого”, можна любити світ людини. Тоді здійсняться пророчі слова апостола: “Нехай мир Божий панує в серцях ваших, до якого ви покликані в одному тілі, і будьте вдячні. Нехай слово Христове оселюється у вас рясно, в усякій премудрості, навчайте та наупомляйте один одного псалмами, славослав’ями, піснями духовними, співаючи з благодаттю в серцях ваших Господеві!” (Кол. 3 : 14-16).

А здійснити можна це, розвиваючи Божий дар, яким наділений кожний народ. Тому засвоєння науки Христа було і залишається у вияві етно-національних ознак, що відповідає єдності світу в різноманітності культур народів, які його населяють. Адже Промисел Божий з дня роду людського забезпечує гармонію людської життєдіяльності силою різноманітних дарів Святого Духа, які покликані звертати погляд людини на велич Господнього творіння. Це аж ніяк не означає поділ Бога, Церкви та Святих за національною ознакою. Насправді, якщо носієм “істинної віри” є Російська Православна Церква, як це твердить «Почаївський листок», то зрозуміло, про яку церкву та святих йде мова навіть тоді, коли їх святотацьки прикривають іменем Всевишнього. І все це для того, щоб інші не мали права на національних богоугодників, які ціною самозречення втілювали в життя народу визначені дари Святого Духа.

Не завадить нагадати, що “земні божки”, які “своїми подвигами” освячували “тюрму народів”, як це навіть Ленін називав Росію, і залишались такими в свідомості часів “імперії зла” та сьогодні збуджують марево “единой и неделимой”, ніколи не стануть надбанням хоча б того ж православного світу. І лише тому, що вони не є виразниками християнських загальнолюдських чеснот, а обмежені великодержавним російським націонал-шовінізмом, який протистоїть дарам Святого Духа інших народів, де кожна людина є також “образом і подобою Всевишнього”. Це буде наш **другий висновок**.

4. А тепер звернемо увагу на заснування, згідно Дій апостолів, християнської Церкви на десятий день після вознесення Ісуса Христа під час іудейської п'ятидесятниці, коли на апостолів зійшов Святий Дух і вони заговорили мовами "усіх народів, що під небом" (Дії. 2 : 5). Це дало змогу й іудеям-процанам, які прибули на свято в Єрусалим, і всім неіудеям, які там жили або тимчасово перебували, зрозуміти вчення Христа рідною мовою. Наголосимо, що саме рідна мова була і залишається вирішальною запорукою усвідомлення Правд Віри. Відповідно і Церква, як містичне тіло Христа, у земному вимірі почала формуватися за національною ознакою, бо вона покликана була втілювати в життя визначені дари Святого Духа на шляху спасіння народу Господньою благодаттю. "Тому вселенськість християнства у православному розумінні, – слушно наголошує А. Річинський, – полягає, власне, в єдності різнорідних, різнообдарованих і по-різному виконуючих своє призначення національних Церков – членів одного соборного тіла" (Річинський А. Проблеми української релігійної свідомості. -Тернопіль, 2000. - С. 265). Саме це зумовило відмінні типи християнства, нагадаємо, під впливом різниці дарувань, служінь і діянь. "...Проповідуючи Христа, – продовжимо думку А. Річинського, – апостоли для кожного народу заклали окрему Церкву – з повною самоуправою, пов'язану з іншими християнськими громадами тільки єдністю віри. Апостоли (звернемо увагу – А.Г.) кликали вірних дати докази любові у Христі не перед Церквою, а „перед лицем Церков”, підкреслюючи цим їх доцільне багатоманіття" (2 Кор. 8 : 24). (Там само. - С. 300).

У зв'язку з цим залишимо на розсуд читача відкрите питання: яка ж тоді церква, сповнена неперевершеної благодаті, може претендувати на таку ж неперевершену зверхність в "душеспасительній місії". Адже благодатність – дія Святого Духа. І, як вище вже було сказано: "Все чинить один і той же Дух, що розподіляє кожному, як він хоче" (1 Кор. 12 : 11), а глибину Святого Духа, як незмінну сутність (субстанцію) всього сущого, не можна осягнути ні розумом, ні якимись приладами. Лише силою віри ми здатні відчутти в мінливому світі те, що його єднає Всевишня Сила у творенні, існуванні, в майбутті. Таким буде наш **третій висновок**.

5. Не менший подив викликає безапеляційні твердження різних видань УПЦ МП про "богоносний народ" під покровом "благодатної РПЦ" – одвічної хоронительки "істинної віри", яка тільки єдина веде по шляху спасіння на праведний суд Господній. В даному випадку ми зішлемось лише на слова апостола Матвія: "Як прийде Син Чоловічий у своїй славі, й ангели всі з ним, то він сяде на престолі своєї слави. *І зберуться перед ним усі народи*, і він відлучить їх один від одного, як пастух відлучить овець від козлів" (Мт. 25 : 31-32). То де ж той "богоносний народ – зверхник", очолений "богоносною церквою" в протипагу всім іншим, що хоронить „істинну віру"?! **Таким буде наш четвертий висновок**.

6. Звернемо також увагу на жонгливання московсько-православною пресою і зокрема «Почаївським листком» темою розколів, ересей, відступництва. Добре, що визнають їх в історії християнства. Придивимось ближче: чи можливе в наш час те, що було в християнській церкві раннього середньовіччя і що засуджувала більшість на Вселенських соборах. Зокрема: **аріанство** (IV-VI ст.) – виступало проти вчення про єдиносутність Бога-Отця і Бога-Сина; **пелагіанство** (IV-V ст.) – заперечувало вчення про первородний гріх і роль церкви в спасінні людей; **несторіанство** (V ст.) – вважало, що месією Христос став "завдяки подоланню людських слабостей" та "натхненню Св. Духа"; **монофізитство** (V ст.) – визнавало в Христі лише "одну божественну природу"; **монофелітство** (VII ст.) – стверджувало, що "Христос мав дві сутності, але одну волю". Та коли сюди додати за перші три століття шість ересей та три розколи, коли частина церков утворила окремий напрямок у християнському віровченні, то не важко нам все це пояснити особливостями культури Сходу і Заходу, самотніми політичними чинниками народів, які на різних ступенях історичного розвитку по-своєму сприймали нове віровчення. Механічно переносити рішення соборів в наш день досить проблематично,

коли Символ Віри, затверджений двома першими Вселенськими соборами (IV ст.) став ядром осмислення Правд Віри Ісуса Христа. Назвемо це **п'ятим нашим висновком**.

7. Вище сказане засвідчує нелогічність віднесення московсько-православною пресою до розкольників тих, хто порушив правила та закони Церкви, а до ересі – вчення, яке вони проповідують. Розрахунок на буденну свідомість віруючого, для якого “істинна віра”, “благодатна Церква”, звісно ж “богоносного народу”, не сприймається через призму етнокультурної самоідентифікації, яку можна використовувати далеко не в богонатхненних справах. Він не здатний помітити ересь у своїх “душпастирських наставниках”.

Хіба можна, керуючись Господньою Благодаттю, засуджувати християнина на вічне страждання “в гієні вогняній”, коли він постраждав мученицькою смертю за Христа, але не згідний з тим чи іншим правилом церковного життя?! Адже і за цих обставин він залишається християнином Вселенської Церкви – членом містичного тіла Христа, “напоєним Святим Духом”. Що стосується земних начал Церкви, то хто йому заборонив виявляти незгоду з суєтним світом земного життя. І в той же час бути послідовним настановам Нагірної проповіді Христа, яка закликає до милосердя, взірцем якого є “Отець наш милосердний” (Лк. 6 : 36). Хіба відповідає духу християнського віровчення заборона разом молитися, хрестити дітей за ознакою віросповідної приналежності в лоні вчення Христа, чим, одночасно, збурювати міжконфесійну неприязнь?! Тоді кого ж називати розкольником-єретиком?! Того, хто послідовно дотримується християнських чеснот, чи того, хто сіє злобу і ненависть. Хіба Христос закликав до цього, московсько-православні автори, в Нагірній Проповіді?!

І патріарх УПЦ КП Філарет, запитаємо себе, чи він розкольник, хто і кому дав право його анафемствувати? Відразу обмовимося, що з точки зору земних основ церкви, ще можна знайти цьому якесь пояснення: як не як, а вища ієрархічна особа вийшла з церкви за конфесійною ознакою. Але з точки зору Духа Святого, тобто дару священства, то хто може полишити його сану, відлучати від містичного тіла Христа. Додамо, чи можна назвати розколом відновлену правду про Апостольну Церкву з часів Андрія Первозванного на нашій одвічній землі, чи освячення історичної пам'яті нашого народу з часів Київського християнства, політично і духовно гнобленого тією ж РПЦ? Христова правда завжди була і є на боці гнаних і знедолених! То ж яким святотацтвом є надбрамні слова в Почаївській лаврі (подаємо в українській вимові): “Прийдіть до мене всі втомлені й обтяжені, і я облегшу вас” (Мт. 11 : 28) – святенників віронетерпимої злоби і ненависті, окостенілого догматизму і ритуалізму помноженого на великодержавний шовінізм?!

Для того, щоб зробити ще один висновок, нагадаємо поборникам “істинної Православної Церкви”, що вона, самочинно відокремившись від Київської Православної Матері-Церкви 560 років тому (мала б нині свій ювілей відзначати!), впродовж 141 року не була канонізована в християнському світі. Лише із-за збігу випадкових обставин у 1589 р. мовою Макарія (Булгакова), “дело о патриархате в Москве, которое могло затянуться в Царгороде на многие годы, если не навсегда, быстро продвинулось к своему исходу” (Макарій (Булгаков). История Русской Церкви. - Книга VI. - М., 1996. - С. 31). Під тиском владомощців “білокамінної” Константинопольський патріарх мусів здійснити висвяту “во-патриархи” самозванного митрополита. З цього часу “Московская церковь, – за визначенням М.М. Нікольського, – стала національною (ось чому не може бути більше національних – А.Г.), со своим культом, значительно отличавшемся от греческого, и даже со своей догматикой, установленной на Стоглавом соборе” (Никольский Н.И. История Русской Церкви. - М., 1985. - С. 110). Додамо, не лише національною, але й державною, зрощеною з мілітарно-імперськими силами Російської держави, чільним гаслом яких було і залишилось в мареві сьогодення: “Да расширяется православием из рода в род московское царство”. Логічним продовження цього в наш час є окрик з “білокамінної”: «Укреплять Русскую Православную Церков!»». Де? Звісно в Україні. Тому війна проти п'ятої колони, як визнають насельники лаври, не проти Бога, іменем якого вони єретично

туманять очі віруючим, а проти імперсько-шовіністичних сил зла під покровом Московського Православ'я. А тому назріла історична вимога оголосити Московську Церкву богопротивною сектою у Православ'ї, що протистоїть усьому християнському світу.

8. Своєрідною мантрою постають у Московському Православ'ї слова “истинная вера”, “благодатная церковь”, “богоносный народ”. І ніхто не знає, чому вона “истинная”, чим “благодатная”, в чому вияв “богоносного народа”?! А було ж ще й “за веру, царя и отечество”, „самодержавие, православие и народность”, що нині воскрешають в Одеській єпархії УПЦ МП. Була ще й збурена ненависть “к проклятой латыни”, коли середньовічна товпа вереском кричала: “Кто латыни научился, тот с правого пути сбился!”.

Тому більш ніж закономірно, що на цьому ґрунті з такою некритичною легкістю прижилась земна релігія російського більшовизму, яка була не чим іншим, як продовженням в нових шатах тієї ж “благодатної церкви”, яку замінила на цей раз вертикаль партійної структури. На її верхатурі “всевидающий”, “всезнающий”, “непогрешимый” земний бог – наймудріший вождь “усех времен и народов”. І навіть його пребанальний клич – “Коммунизм – это Советская власть плюс электрификация всей страны” – сприймалась як непогрішима догма від простолюдня до функціонерів партії і науки. І те ж зомбування вірою “в правое дело”, в “царство коммуны на земле”, в “освободительную миссию наиболее интернационального русского народа”, який є не ким іншим, а “оплотом мира и труда”. І ніхто не міг собі толком пояснити, в “чем правое дело”, яке ж це “царство коммуны”, чому саме російський народ є носієм “истинного интернационализма”, а тим більше, чому саме він у злиденній країні є планетарним “оплотом мира и труда”.

За фасадом неосмислених, цілеспрямовано зомбованих мантр неорелігії більшовизму приховувався найбільш підступний імперсько-московський неокolonіалізм з інтернаціональними ін'єкціями в національній формі, щоб обезболювати час від часу душевиривання з поневоленних народів. Замість “да расширяется православием из рода в род московское царство” на цей раз “да расширяется марксизмом-ленинизмом-сталинизмом (і навіть брежнєвщиною) из рода в род великая и могучая” в планетарному вимірі.

Це означає, що від становлення Московії віроненависництво до інших народів стало провідним чинником імперсько-шовіністичної самосвідомості, що збереглася до наших днів. А вигадана Вселенськість разом з канонічністю є не чим іншим, як способом зомбування релігійної свідомості (згаданими “мантрами”), котрі чують лише голос “повеливающего” і більш нікого. Невипадково, Московська церква славилася і продовжує славитися (як жодна з християнських церков) “кликушами”, “затворниками”, “юродствующими”, “старцами” в стані неадекватного сприйняття себе і дійсності. Це наш **черговий висновок** на вістрі богопротивної секти у Православ'ї.

9. Не помилилось, коли скажемо, що її завданню покликано служити анафемування патріарха Філарета справжніми розкольниками, які відгородили себе від християнського світу, і справжніми еретиками, щоб викликати недорозуміння у православному, якщо не в усьому християнському світі. Як одне, так і друге пронизує великодержавний тиск на церкви православ'я із загрозою зміни канонізованої першості, яким є Царгородський патріарх. “Білокамінна” прагне захопити верховенство в православ'ї. Саме вона більш ніж 40 років зволікає скликання Вселенського собору до кращих часів. Вона змусила накласти мораторій на канонізацію Естонської Православної Церкви. Відповідно вона ж грає на суперечностях в Православному світі з метою ізоляції УПЦ КП.

Цьому ж завданню підпорядкований й етнонім “Русь”, як ознака нібито “триєдиного народу”. Не треба бути фаховим знавцем літописної історії, коли “Повість врем'яних літ” недвозначно наголошує, що тільки слов'янський народ (на сьогоднішніх україно-білоруських землях) живе на Русі. Що стосується інших народів (угро-фінських

поселень – майбутніх московитів), то вони данину дають Русі, “мають свою мову..., бо живуть у північних краях (Повість врем'яних літ // Літопис руський. - К., 1989. - С. 6). З етнонімом “Русь” тісно переплітається руси-українська апостольна церква, яку благословив Андрій Первозваний і яка Київським християнством засвідчила найкращі чесноти в суспільному житті наших пращурів. Зробити найменші уступки з часів “узакононого беззаконня” (1686) – повернути присвоєну апостольність на нашу землю. Це добре розуміють в “білокамінній”, розглядаючи Московське православ'я “единственной нитью, связывающей неделимую Святую Русь”. До речі, святість те ж присвоєна з часів Київської Русі, коли ніхто не знав про Московію серед угро-фінських племен межиріччя Оки і Волги. Ніхто інший, а Ярослав Мудрий в суперництві з Візантією, яка претендувала на виняткову роль у східно-християнському світі, благословив іменем Пресвятої Богородиці землю русичів-українців Наддніпрянського краю. З того часу свято Покрови стало національним святом нашого народу, справедливою освятою визвольної боротьби за свободу і незалежність. **Сприйmemo це як черговий висновок**, що збагачує нашу національну свідомість.

10. Залишається нам ще звернути увагу на слова Євангелія від Івана, де мова йде про істинну виноградну лозу, яку “Отець мій – Виноградар” “відсікає, коли вона не приносить плоду”, і будь-яку, яка приносить плід, очищає, щоб більше принесла плоду... Будьте в Мені і Я у вас. Як гілка не може приносити плід сама собою, якщо не буде на лозі, так і ви, якщо не будете в Мені. Я є лоза, а ви гілки, хто перебуває в Мені і Я в ньому, той приносить багато плоду, тому що без мене не можете робити нічого. Хто не буде перебувати в Мені буде відкинутий геть, як гілка, і засохне; а такі гілки збирають і кидають у вогонь, і вони згоряють” (Ів. 15 : 1-6). Спотворюючи і під себе підлаштовуючи ці євангельські думки, почаївські писаки роблять висновок, що «якщо людина знаходиться поза межами істинної Православної Церкви (*лози*), то й не перебуває в Господі, а такі люди (*сухі гілки*), тобто розкольники, будуть викинуті у вогонь, у пекло”.

Постає питання до цих «ретичних відступників від Святого Письма», власне «цинічних розкольників», які не визнають інших церков в християнському світі, окрім своєї: хто дав їм право спотворювати дари Святого Духа, якими наділена кожна людина, кожен народ, кожна церква в лоні містичного тіла Христа? Чи не красномовно свідчить це про релігійно-сектанський імпершовінізм, яким хворіє церква Московії з часів її виникнення!

У зв'язку з цим пора звернути увагу на те, звідки взялася така самозакоханість з додатком брутального ставлення до інших церков християнського світу? “Поталанило” Московії падіння Константинополя у 1453. Саме в цей час була започаткована Юрієм Долгоруким та Андрієм Боголюбським і зрештою сформувалася великодержавна шовіністична ідеологія “третього Риму”, згідно з якою саме Москва є нібито “спадкоємницею” первісного (правдивого) християнства з часів Риму (що впав у 476) та Константинополя (у згаданий 1453). Це означало рішуче відмежування від Заходу і в мареві самоізоляції спонукало вважати себе єдиним богоносним оборонцем правдивого благочестя.

Для цього була вигадана спеціальна теорія московського цезаропапізму. Насправді “цезаропапійська ересь”, де цар оголошувався главою церкви, а державний устрій відображенням небесного царства. Звідси дволикість московського православного “благочестя” і його носіїв. З одного боку, “самоистягающий святоша”, а з другого - грубіян і розбійник. Як було – в ім'я “Царя и отечества” і як є – в “имя Родины” на чужій землі.

Ось чому на ґрунті союзу церкви і держави у московитів-росіян визрів культ “фальшивого патріотизму” та “гордовите ставлення” (як носіїв справжнього богоносного православ'я) до інших народів. Разом з ними вибудовувалася модель світової місії Росії як “нового Ізраїлю”. Це означало, що, в ім'я богоносного православ'я і такого ж народу та ще в мареві цареславного запаморочення, можна всіх “освободять” і “победять”. Навіть

тих, хто прагне миру, щастя і свободи своєму народові. Їх можна топити у власній крові „без зазрения совести”. Оправданням вся і всьому – “истинная вера”, “благодатная церковь”, “богоносный народ”, “правое дело” з додатком (украдена назва) “святая Русь”. Ось чому у всі часи раніше Московське православ'я славославило і славославить нині “непобедимую русскую рать” та її “победоносное оружие”!

Через це те, куди ступала нога “победителя” и “освободителя”, залишалося “исконно-русской землей” (навіть Курильські острова) і також “исконной Родиной”. Ще раз уточнимо: це й простори Сибіру, Середньої Азії, Прибалтики, Закавказзя і, звісно, України.

11. Що змінилося з того часу до наших днів? Відразу скажемо і непомилимось: чи білі чи червоні “стражи Отечества” – в основі їх ментальності був і залишився зловісний дух ненависті й злоби. “Кто не с нами, тот против нас”- було і залишилося ознакою самосвідомості великороса. Її “освячує”, окрім зомбованої “истинной веры” з усіма її датками, і не менш зомбована самовпевненість послідовників Московської церкви у своїй “богоносній непогрішимості”. Про це, зокрема, красномовно свідчать насельники Почаївської обителі. З якою брутальною зухвалістю вони зустрічають і проводжають одновірців-християн інших конфесій під охороною “стражей спокойствия и порядка”. І роблять вони це не гірше, ніж їх попередники – “стражи царя и отечества”. З почуттям розчарування залишають “святу обитель” не одностайні з російсько заангажованими московсько-православними ченцями прочани часто видворені за її межі, над брамою якої (нагадаємо ще раз) слова Спасителя: “Прийдіть до мене всі втомлені і обтяжені і я облегшу вас”.

Не зайвим буде сказати, що саме так діє ця секта боговідступників і церковних розкольників в полі зору сатанинських інтересів “північного сусіда” ще з часів Суздальського князівства. Саме на ній лежить зловісна печать імперсько-шовіністичних домагань через сльози, кров і страждання поневолених народів. То ж фальшиво виглядає клич Московсько-православної Церкви про “єднання східних слов'ян”, бо ж він нічим не відрізняється від утопічного кличу цареслав'я про “єднання всіх слов'ян”, звісно, під скіпером візантійсько-московського православ'я, що однозначно є імперська “матушка Росія”. Насправді ж мова є одна і та ж, що тоді, то й що зараз: утримати Україну „у сфері культурних і релігійних впливів Москви за допомогою зросійщеної мови (виділено – А.Г.), щоб цим способом (подібно до того, як те зробила колись Візантія) поширювати також свій вплив політичний” (Річинський Арсен. Проблеми української релігійної свідомості. - С. 129).

Юлія НЕДЗЕЛЬСЬКА (Київ)

ОСОБЛИВОСТІ ЖИТТЯ ПРАВОСЛАВНИХ ВІРУЮЧИХ В УМОВАХ ПОСТМОДЕРНОГО СУСПІЛЬСТВА

Постмодерн як новий етап розвитку суспільства змінив традиційні конфесії, в тому числі і Православ'я. Митрополит Калузький Климент зазначає такі наслідки постмодерну: Дехристиянізація суспільства, втрата духовних цінностей і звернення до матеріального. Ці тенденції поширюються в усьому світі завдяки новим інформаційним технологіям, які не мають перешкод, не знають кордонів і відстаней, але впливають на свідомість людей всюди, де б вони не проживали. У всьому світі йде розмивання духовно-моральних устоїв, культури і способу життя історично християнських народів, які втрачають традиційну укоріненість в Євангелії. Всі вони нівелюються під впливом телекомунікаційних